

Przedpłata wynosi:

w Krakowie:
miesięcznie 1 złr., 35 czt., kwartalnie 4 złr., półrocznie 8 złr., rocznie 16 złr.

z odnośnieniem do domu dolicza się 25 czt. miesięcznie.

Na prowincji i w całej Mosarohji
Austro-Węgierskiej:

miesięcznie 1 złr. 70 czt., kwartalnie 5 złr., półrocznie 10 złr., rocznie 20 złr.

Numer pojedynczy 6 czt.

KURJER POLSKI

wychodzi codziennie o godzinie 8 rano.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ulica Szewska Nr. 7, I piętro.

Cena ogłoszeń:

Za wiersz pełnowyrotowy, lub jego miejsce, za pierwszy raz 10 centów, za następne po 5 centów. — Drobne ogłoszenia zwykłym drukiem po 2 czt. od wiersza, tłustym drukiem po 5 czt. od wiersza. Minimum ceny drobnych ogłoszeń 25 czt. „Nadesłane” 20 czt. od wiersza.

Adres dla telegramów:

„KURJER” — KRAKÓW.
Redakcja nie odpowiada.

Dyktatura w Brazylii.

(?) Rok drugi właśnie dobiega do kresu od chwili, kiedy właśnie polityczne z powodu detronizacji Dom Pedra II wprowadziły na kilka tygodni stałą rubrykę dla spraw brazylijskich. Rubrykę tę redakcja obecnie była zmuszona przywrócić, zmieniając tylko w jej nagłówku słowo „rewolucja” na „dyktatura”. Tak jest! Niespełna dwa lata utrzymała się rzeczpospolita brazylijska, zorganizowana na wzór Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej. Ten sam generał da Fonseca, który był głównym jej twórcą i wskutek tego uzyskał godność prezydenta, zawiesił konstytucję młodej republiki.

Następca Dom Pedra na stanowisku władzy Brazylii, choć był tylko naczelnikiem republiki, mniej się okazał liberalnym od cesarza. Przeciwnie, postępował on z niesłychaną, pospolicą tylko w monarchjach absolutnych samowolą. Na własną rękę zmienił państwo jednolitą na federacyjną, zmienił ustawy o wyborach, o uzyskaniu praw obywatelskich i o osiedlaniu się cudzoziemców. Wolność słowa ograniczył gen. Fonseca do ostateczności — a prasę skrupował, nieznosząc najcięższej krytyki swego postępowania. Gdy rozpisano wybory do kongresu, przekonał się obywateli dopiero, jak gen. Fonseca pojmował wolność, bo starał się za pośrednictwem podwładnych urzędników, o przeprowadzenie wyłącznie swych zwolenników a urzędnicy nie przebieżeli w środkach i bez wahania uciekali się do gwałtu. Mimo to wybory tylko częściowo wypadły po myśli prezydenta a w miarę, jak gen. Fonseca mnożył swe nadzycia, malała liczba jego zwolenników.

Gdy kongres się zebrał, zaczęli jego członkowie myśleć o usunięciu drogi ustawodawczej wszystkiego, co zaprowadzone bez upoważnienia parlamentu. To wytworzyło opozycję i stało się powodem zatargu między prezydentem a kongresem. Pierwsi stanęli w szeregu opozycji naturalnie monarchiści, a do nich przyłączyli się natywiści, tj. obrońcy zasad, że prawa obywatelskie powinny mieć tylko ludzie urodzeni w Brazylii i dlatego byli niezadowoleni, że prawo głosowania przysługują każdemu, kto od lat dwu mieszka w granicach Stanów Zjednoczonych Brazylijskich i umie czytać i pisać w ojczystym swym języku.

Do niezadowolonych należeli także katolicy z powodu, że rząd tymczasowy odłączył państwo od Kościoła, zniósł przywileje obywateli katolickich i zaprowadził obowiązkowe śluby cywilne. Staro-republikański nie podobała się polityka finansowa gen. da Fonseca; wystąpili więc przeciw niemu stanowiąc, w czym pomagali im inne stronnictwa opozycyjne. Gen. Diodoro da Fonseca usiłował przywrócić jedność w obozie republikańskim, ale bez skutku. Wobec tego konflikt stał się nieuchronnym.

Najdokładniejsze wiadomości podaje o nim londyński dziennik „Amoridades”. Według powyższego źródła gen. Fonseca skorzystał dwa razy z przysługującego sobie prawa założenia „veto” przeciw uchwalonemu przez kongres ustawom. W pierwszym wypadku chodziło o ustawę zabraniającą łączenia kilku politycznych i administracyjnych urzędów, a w drugim o zniesienie dekretu rządu tymczasowego, zawierającego rozporządzenie iż o należy płacić złołem. Co do pierwszego ustawy powoływał senat głosowanie. Według konstytucji, „veto” prezydenta nie obowiązuje, gdyby się za ustawą oświadczyło 2/3 głosów. Do tej większości brakło jednego głosu, a więc ustawa miała upaść. Gdy przeciw stwierdzano wynik głosowania, zauważono, że uczestniczył w nim nieprawie pułkownik Paulino da Fonseca, brat prezydenta, będący gubernatorem stanu, któremu zależało na zniesieniu ustawy, o którą spór się toczył. Uważano przeto ogromną większością głos pułkownika, a tem samem rzeczowa ustawa uzyskała moc obowiązującą. Niebawem uchwalili kongres ustawę, ograniczającą prawo prezydenta.

Oburzony Fonseca, zamiast oddać się woli narodu, rozpuścił członków kongresu, zaprowadził sady doraźne i ogłosił się dyktatorem, osadzając przed siebie przywódców opozycji we więzieniu. Wojsko stanęło po stronie prezydenta, który przez cały czas swych rządów starał się być ujętym przez podwładnych żółdowi dla szeregowców i oficerów. W całej Brazylii rzekomo zupełny panuje spokój. Gubernatorowie najcięższych prowincji, złożyli prezydentowi życzenia, z powodu dokonanego przez niego zamachu stanu.

Czy przeciw całej armii stanęła po stronie prezydenta, czy oświadczyła się za nim większość gubernatorów? Trudno na to pytanie odpowiedzieć, bo gen. Fonseca wypuszcza z Brazylii tylko telegramy zredagowane po jego myśli. W każdym razie nie ulega prawie wątpliwości, że po długoletnim pokoju, jakim Brazylija cieszyła się z rządów cesarskich, kraj ten stanie się widownią wojny domowej, bo kongres i wybory nie nastąpią bez oporu. Długo czas będzie dyktator może rozpisywał na wszystkie strony świata o swych zwycię-

ztwach, jak to czynił podczas wojny domowej w Chili gen. Balmaceda, a zwyciężony sam sobie odebrał życie. Kto zwycięży w Brazylii przewidzieć trudno. Zdaje się przecież, że rozległy ten kraj czeka okres ciągłych niepokojów, w którym podobnie, jak w innych republikach południowo-amerykańskich naród co kilka lat będzie walczył ze swym prezydentem a ludność raz zmuszona będzie znosić terror rządów rewolucyjnego, to znów jarmuz dyktatorów.

Czy jest nadzieja, że w Brazylii przywrócona będzie monarchia? Wątpić należy, bo ani sądziwy cesarz Dom Pedro II, ani jego córka hrabina d'Eu, następczyni tronu, nie pracują nad tem, choć licznych mają zwolenników.

Z KRAJU.

Z krajowej Rady szkolnej.

C. k. Rada szkolna krajowa na pełnym posiedzeniu z dnia 4 listopada 1891 uchwaliła:

1) Sprawozdanie ze stanu szkół średnich w roku szk. 1890/1.

2) Przyjęcie do wiadomości sprawozdania c. k. inspektora szkolnego kraj. z inspekcji c. k. gimnazjum w Brodach.

3) Aprobować podręcznik „Chemja” ogłoszony dr. Ernesta Bandrowskiego. Kraków 1891” cena 1 złr. 50 czt. do użytku szkół realnych

4) Mianować Edmunda: Czerzera, nauczyciela szkoły ludowej męskiej im. św. Marcina we Lwowie; Marię Karasińską, nauczycielkę szkół ślajowej w Myszkowie (Grybów); Kazimierza Zagajewskiego, kierownika 2-klasowej szkoły ludowej w Iwanowie (Burszczy); Franciszka Tomczaka, kierownika szkoły 2-klasowej w Łowkach (Pilzno).

5) Wyznaczyć Józefa Sendeckiego, kierownika szkoły ludowej w Podhajcach, na drugiego reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Podhajcach.

6) Zatwierdzić wybór Franciszka Dbałowskiego, kierownika szkoły żeńskiej w Wadowicach, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Wadowicach; a dr. Karola Schützera, adwokata krajowego w Tlu maczu, na delegata Rady powiatowej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Tlu maczu.

7) Zamianować Andrzeja Budzińskiego, zastępcę nauczyciela w Krakowie.

8) Przyznać gminie miasta Bochni na pokrycie wydatków na plac nauczycieli i nauczycielek tamtejszych szkół ludowych, zasilek z funduszu szkolnego krajowego w rocznej kwocie 1712 złr. 25 czt. na czas od 1 stycznia 1890 do 31 grudnia 1893.

9) Zorganizować szkoły etatowe w Dabiu (Kraków) i w Szejkwie (Podhajce).

KURJER LUDOWY

Robert Hefer, dyrektor banku hipotecznego, zmarł 6 b. m. w nocy. S. p. Hefer był synem Niemca, starosty austr. Ur. w 7 czerwca 1812, od r. 1831 brał gorliwy udział w życiu narodowym i w ruchach lat 1844—1846, należał do najwybitniejszych moralnych ich przywódców. W dniu 21 stycznia 1845 odczytano mu, razem ze Smolką, Ziemiakowskim, ks. Albinem Danajewskim i innymi w liczbie trzynastu wyrok śmierci. Ułaskawiony następnie, po roku więzienia, powrócił napowrót do kraju, gdzie podjął dalej pracę w narodowych ruchach. Zarówno w roku 1848 jak i później w 1863 był nadzwyczajnym. Po roku 1863 usunął się od czynnego udziału w publicznym życiu. Od chwili założenia banku hipotecznego, t. j. od roku 1868 był jednym z jego dyrektorów.

* Drogocenny upominek otrzymał kapelmistrz muzyki 95 pp. p. Antoni Forka od arcyksięcia Leopolda. Są to złote spinki lancetowe, które na rękach mają inicjały arcyksięcia pary „L i B”. Leopolda i Bianki Cyfra L wysadzana jest brylantami, cyfra B wspaniałymi rubinami. Upominek ten otrzymał p. Forka na pamiątkę tego, iż arcyksiężniczka udzieliła lekcji muzyki.

* Pan Tadeusz Kruśzewski, artysta malarz, otrzymał stypendjum od ks. Sapiehy, wyjeżdża dla dalszych studiów do Paryża.

KURJER PROWINCJONALNY

* Cesarz udzielił gminie Chaszczewanie, w powiecie stryjskim, na budowę szkoły, zapomogi w kwocie 100 złr. w. a.

* Cesarz zezwolił panu Teodorowi Serwatowskiemu, właścicielowi dóbr Bucinowa, na przyjęcie i noszenie krzyża komandorskiego papieskiego orderu św. Grzegorza.

* W 1 debniku, w pow. brzozowskim, zmarła Felicia z Kamienieckich hr. Bukowska, właścicielka dóbr ziemskich, urodzona w r. 1820 Ostatnia z rodu hetmanów, słynąca zaletami umysłu i serca, bezprzykładną dobroczynnością, pobożnością, cnotami, żony, matki i pani względem włości.

statnim meżkim potomkiem zaślubionego i znakomitego rodu Kamienieckich Piławitów, był Cezary Kamieniecki, syn Antoniego i Tekli z Krehowieckich, zmarły przed kilku laty na wygnaniu siberijskim. Wdowa jego, Stefania z książąt Gedroyów, mieszka obecnie na Ukrainie.

* W Nowym Sączu, zmarł Jan Leon Wierusz Kowalski, weteran b. wojsk polskich z 1831 r. z szeregu generała Dwerwickiego, następnie urzędnik Starostwa, w 84 roku życia.

* Ze Stanisławowa donoszą, że w ostatnich dniach wykrył jeden z urzędników dyrekcji skarbu, ogromną kontrabandę w gorzelnianic Stanisławowskiej „Podniehajo”. Przedsiębiorcami tej gorzelni są Spindler i Mühlestein, którzy w swych rękach trzymają od Strzyża aż po Rohatyn wszystkie przedsiębiorstwa. Śledztwo prowadzi energicznie p. Kosiak, nadkomisarz skarbu i Edelman, inspektor gorzelni. Skarb państwa został już zabezpieczony.

* Koropiec. Wracam z odczytu p. Tad. Stamirowskiego, kraj. nauczyciela gospodarstwa wiejskiego, który miał w formie popularnej nauki gospodarczą w Koropcu. Na proste zawiadomienie przez urząd gminy, wysłał się tak liczna gromada ludzi z całej wioski, iż obszerne sala szkolna zaledwie ich pomieścić zdołała — (przeszło 160). Widać, że lud wiejski pragnie takiej nauki i poznaje, że trzeba postępować w zawodzie gospodarskim, nie trzymając się dawnej, od praojców jeszcze przejętej rutyny.

Otóż lud, choć niewykształcony i prosty po największej części ruski, słuchał z wielką uwagą spostrzeżeń i wskazówek p. Tadeusza Stamirowskiego, co do uprawy roli, hodowli i żywienia inwentarza, obchodzenia się z umiędzianą z nawozem stałym, o siewie, doborze nasienia, o sadownictwie i t. d. Uwagę najcięższą audytorium trudno sobie wyobrazić; cisza panowała, jakby makiem sią.

Po skończonej nauce dwugodzinnej, lud zwracał się do mówcy, podziękował serdecznie za uwagi i przestrogi mu udzielone, żalił się na różne swe niedostatki, ale też prężył się, jak najcięższe takie nauki były mu udzielane. Pan Stamirowski przyrzekł kiedyś w łecie przybyć na zliśtowanie gospodarstwa domowego i polnego. Dodać więc tylko wypada, aby takie nauki, prawdziwie apostołskie, bo od wędrujących nauczycieli udzielane, w samej rzeczy od czasu do czasu były powtarzane, bo nigdy nie będzie ich za wiele, jeśli tylko co t. p. praktycznością wykładane będą, jak je pan Tadeusz Stamirowski wyłożył. Barysz, Podzameczek, Petlikowice Stare i Nowe, Huta Nowa, Zadarów, Porchowa i inne miejscowości, jak je z uwagą słuchały, tak z upragnieniem dalszego ciągu oczekują, wiedząc i przeznając, że takie objaśnienia są bardzo wielkiej doniosłości i skutki zbawienne niezawodnie sprowadzą.

Ks. Wł. Jachimowski.

* Z Wieliczki donoszą nam: Z 3-go na 4-go b. m. we wsi Chorowice — powiat wielicki — w zabudowaniach dworskich, wybuchł o północy pożar, który w jednej chwili ogarnął całe gmina.

Z uznania godnym poświęceniem gorliwości i umiejętności, straż pożarna mogilska, spiesząc natychmiast na miejsce katastrofy, starała się zlokalizować niszczący żywioł, który pochłaniając krescencję, przedstawił jedną wielką kotłownię płomieni, czyniąc dostęp bez narażenia życia niepodobnym.

Straż mogilska zdołała jednak obronić dom mieszkalny i stajnię — pracując przez noc i cały dzień następny.

Jak pocieszającym jest widok dobrze pojętego obowiązku w jakimkolwiek kierunku, i z jakichkolwiek pobudek, skoro przewodnią myślą jest miłość bliźniego we właściwym onajestwie, tak z drugiej strony smutny jest widok, jakoby obywateli jakiejś dala dawał w tym razie straż skawinska, nie spiesząc wcale z pomocą. Nie można przypuścić, iżby to z braku miłosierdzia pochodziło, lecz nadal należałoby, aby magistrat Skawiny zapobiegł takiej obojętności, usuwając prawdopodobnie jakoweś techniczne przeszkody — nie dozwalać strażi pożarnej skawinskiej postąpić wedle zasad, którymi ogół kierują się wszelkie humanitarne stowarzyszenia. — Kto wie, czy przy silniejszej zorganizowaniu ratunku, nie byłoby ocalał nie jeden kęs chleba, o który trudno w tym roku — a nie jeden nędzarcz miałby czem też otrzeć.

* Z nowym rokiem ma zacząć wychodzić w Stanisławowie drugie czasopismo p. t.: „Trud”, w dwóch językach, polskim i ruskim. „Trud” zamierza zwalczać wyzyskiwa- ców żydowskich.

NOMINACJE

* P. Minister handlu zamianował konrolera pocztowego, Franciszka Skowrońskiego, we Lwowie, zarządcą pocztowym w Podwołoczyskach.

* Dyrekcja poczt i telegrafów przeniosła kontrolera pocztowego, Juliana Łuszczyńskiego z Drohobycza do Tarnowa.

LICYTACJE

Sprzedane będą w sądach powiatowych:

* W Bursztynie, realność 1.93 w gm. Zagorze położona, d. 30 listopada i 30 grudnia b. r. od 225 złr.

Kronika miejscowa.

Kalendarz. Dziś: św. Teodora, męczennika; jutro: św. Andrzeja z Awelinu.

Rocznice. Dnia 9 listopada 1471 roku, Kazimierz Jagiellończyk wysłał do Węgier posłów na prośbę Papieża, celem zawarcia pokoju.

Dnia 9 listopada 1688 r. zawiadomił cesarz Leopold króla Jana III, że Turcy zgłaszają się z żądaniem pokoju, że wskutek tego wkrótce rozpoczyna się z nimi układy, zaprasza przeto cesarz króla, aby jako sprzymierzeniec wysłał swojego pełnomocnika.

Wiadomości kościelne. We wtorek dnia 11 b. m. odbył się w katedrze na Zamku w grobach królewskich Msza św. za duszę s. p. Władysława Warneńczyka.

Dnia 15 b. m. odbędzie się w kościele N. Panny Marii uroczysta wotywa w kaplicy św. Jana Chrzciela na cześć św. Homobona, patrona cicha krawieckiego.

W kościele OO. Jezuitów i u św. Barbary odbędzie się uroczyste nabożeństwo, jako w dzień rocznicy św. Stanisława Kości.

W kościele 1 raci Miłosierdzia na Kazimierzu odbędzie się poświęcenie kościoła. W kościele Bożego Ciała odbędzie się dnia 15 b. m. nabożeństwo Pięciu Ran P. Jezusa.

Rodzina s. p. Aleksandra Ładnowskiego przesyła nam następujące podziękowanie: „Wszystkim biurom i współdział w żalu naszym, w szczególności O. Konradowi, ks. prałatom Śukowskiemu i wszystkim obecnym duchownym, p. Edmundowi Rygirowi, artyście i artystom sceny krakowskiej, komitetowi teatru, p. Rychlingowi, chórowi amatorów, przedstawicielom dziennikarstwa, przyjaciółom, znajomym i w ogóle wszystkim uczestniczącym w oddaniu ostatniej posługi s. p. Aleksandrowi Ładnowskiemu, składamy serdeczne „Bóg zapłać!”

Zona, dzieci i siołki!”

Sprostowanie. P. dr. Aleksander Wilkosz, lekarz miejski w Krakowie, przesyła nam w dniu wczorajszym następujące pismo: „Magistrat m. Krakowa nie polecił mi, abym zbadał przyczynę śmierci s. p. Emilii Rembeckiej, dlatego ani z własnej woli, ani z polecenia Magistratu żadnej opinii nie wydawałem, ani też opiały przez innego lekarza wydanej nie zatwierdziłem. Zmarłej za życia nie badałem, ani też nie wiedziałem z własnego przekonania, że zmarła w szpitalu tutejszym była umieszczoną, dlatego też ani o tem, ani o obchodzeniu się w szpitalu ze zmarłą lub o jej strasznym niedobranie żadnego zdania przed nikim nie objawiałem, ani też żadnego zdania na własnym przekonaniu opartego wyrobić sobie nie mogłem.

Prawdą natomiast jest, że mąż zmarłej przyszedłszy do mnie po kartę pośmiertną oświadczył mi, że zmarła była umieszczoną w tutejszym szpitalu na oddziale umysłowo chorych, że ją tydzień przed jej śmiercią ztamtąd na własną odpowiedzialność odebrał, i że zmarła w domu żadnego pożywienia przy mowach nie miała. Usłyszawszy to, zrobiłem mężowi zmarłej uwagę, że powinien był nieboszczykę, skoro w domu nie było chleba, natychmiast do szpitala napowrót oddać.

A gdy nadto z kartki przez lekarza ordynującego wystawionej, dowiedziałem się, że s. p. Emilja Rembecka, będąc chorą na umysł, z wyłączenia zupełnego z powodu wstępu do pokarmów zmarła, przeto stosownie do instrukcji służbowej sprawę całą magistratowi m. Krakowa do dalszego urzędowania odstąpiłem.”

P. Aleksander Filipi-Myszuga udaje się z Krakowa do Paryża, gdzie zamierza przejeżdżać całą zimę.

Z Koła literackiego. W sobotę podejmowało tutejsze Koło liter. artystyczne skromną uroczystą śpiewką naszego p. Al. Myszygę.

Paste zazwyczaj salony Koła z roży się człowiekami, którzy tłumnie pospieszyli powitać drogiego gościa. Około pięćdziesiąt osób, przedstawicieli literatury i sztuki, zasiadło do ustawionego w podkowie, wspólnego stołu. Szereg toastów rozpoczął wiceprez dr. Hugo Zathay, witając imieniem Koła sławnego tenora. W bardzo pięknej i gorącymi okłaskami przerywanej mowie, skreślił szanowny wiceprez genezę śpiewu, jego dziejowy rozwój i znaczenie. Pismo św. podaje, że wąż kusząc Ewę przemawiał do niej, mowa sądzi, że musiał śpiewać. Śpiew uprawiany w Grecji dał początek sztuce dramatycznej, śpiew trubadurów łagodził dzikie obyczaje średniowiecznych hrabstwow i osładzał smutny los ich żon, śpiew wreszcie budził w nas dąsaj piękniejszą uczucia, uszlachetniał nas. Dla nas śpiew ma tem większe znaczenie, że obudza w nas ryterskość, w ciężkich dla polskości czasach podtrzymuje ducha narodowego. A jak najwięcej ceni się zawsze naród, który zdobył sobie potrafił być niezależny, tak i ludzi, którzy własną pracą i siłą wola wybijają się po nad zwykły poziom najwyżej ceni należy. Nie dla

tego więc, że p. Myszyga ma piękny głos, ale dlatego, że własnymi siłami stanął na tej wysokości, na której się obecnie znajduje, wznosi mowa kielich na jego cześć.

W krótkiej, ale serdecznej odpowiedzi dał wyraz p. Myszyga swemu wzruszeniu, jakim przejmują go ta owacja, zapewni zarazem, że będzie mu ona bodźcem do dalszej pracy nad sobą i pielęgnowaniem sztuki ojczystej.

Następne toasty wznosili pp.: Bylicki, artysta-malarz St. Tomkiewicz prof. Oettinger i Mrazek, a p. pułk. Miłkowski zaimprowizował na cześć p. Myszygi „okolicznościowy wierszyk.”

Po zamknięciu przez przewodniczącego uroczystej uczy rozpoczęła się na dobre wesoła gawęda, niewymuszona i prawdziwie serdeczna, którą się nas o Kolo zawsze odznaczało. Przez nikogo niezmuszony, z własnej inicjatywy, ślad śpiewek do fortepianu i nakarmił słuchaczy kilkoma przepięknymi pieśniami, z których ruska Kolyaska ogromnie sprawiła wrażenie. Prof. dr. Bylicki zagrał następnie na fortepianie, a artysta-malarz p. Benedyktowicz deklamował. Uczestnicy wieczoru jak najmilej wynieśli wrażenie.

Program wieczorku T. Szweczenki: 1) Wstępne słowo — wypowie prezes „Akad. Hromady”, 2) Eysenki „Skorbi Dmy”, wykona „Dwunastka” Bojana Lwowskiego, 3) Wachniłina — „Nasza dola”, odpiewa p. Myszyga, 4) Deklamacja 5) Eysenki „Quodlibet”, 6) Poutpourri z ukraińskich pieśni wykona „Dwunastka”, 6 a) Matinka: „Cwika dribnaja”, b) „Kazut lude szczom szcasyliwa”, dumka ukraińska, odpiewa p. A. Myszyga, 7) Wachniłina „Nasza żyła” wykona „Dwunastka”. — Początek o godz. wót do 8-jej wieczorem.

Koncert. Wczoraj wieczorem odbył się w Tow. Sztuk pięknych koncert muzyki wojkowej 13 pułku piechoty. Orkiestra spisała się dzielnie, a publiczności było grono znaczne.

Zbiegły. Jan Lampkowicz, likwidator Kasy chorych, zbiegł dnia wczorajszego w niewiadomym kierunku. Zbiegły jest według podania rysopisu krewnych, wzrostu średniego, szatyn, mający brodę strzyżoną, nos duży, a ubiór odpowiedni do pory roku.

REPERTUAR

TEATR KRAKOWSKI.

We wtorek 10 listopada: Po raz trzeci: *Raj utracony* (Das verlorene Paradies), komedia w 3 aktach L. Fuldya, tłumaczył M. Sachorowski.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

dnia 8 listopada.

Hotel Imperial: A. Muszyński z Grybowa, W. Chądzyński z Wilna, E. Siegl porucznik z Wiednia.

TELEGRAMY.

Rada państwa.

Wiedeń 9 listopada. Na sobotnim posiedzeniu komisji budżetowej, p. Kozłowski interpelował ministra Steinbacha o za prowadzenie podatku gieldowego. Minister odpowiedział, iż należy czekać, jakie w tej sprawie zajmie stanowisko rząd węgierski. P. Heilsberg interpelował w przedmiocie oszustw na wysięgach i żądał zniesienia totalizatora. Minister odpowiedział, że rząd nie może tak łatwo pozbywać się dochodu z totalizatora 200 000 złr.

Dalej, odpowiadając posłowi Pinińskiemu na poruszoną przez tegoż sprawę bo nifikacji dla gorzeli rolniczych, oświadczył minister, iż swojego czasu punkt ten był jednym z najtrudniejszych w układach z Węgrami i teraz również mało są widoki, aby zmianę tę zdołano przeprowadzić. Wreszcie oświadczył minister, że rząd weźmie pod uwagę reformę kodeksu skarbowego, tak, aby przestępstwa skierowane przeciwko dobru publicznemu i bezpieczeństwu rządu, oddawane były pod rozpatrzenie zwykłych sądów karnych. Ze względu na toczący się w Czerniowcach proces o malwersacje cłowe, odpowiedź ministra godna zachcenia.

Jan Orth.

Wiedeń 9 listopada. „Tagblatt” Szepa zamieszcza interview swego korespondenta berlińskiego z panją Stubel (matką żony Jana Ortha), z którego okazuje się, że Jan Orth nie poniósł śmierci na wodach Patagonji, ale przebywa w Chili, lub w innej części Ameryki południowej.

Rosja i Bułgarja.

Petersburg 9 listopada. Jak słychać, Synod prawosławny przedstawił rządowi petersburskiemu konieczną potrzebę po-

wstrzymaniu zamierzonej budowy czterech katolickich klasztorów w Bułgarji, natomiast udzielenia poparcia Kościołowi grecko-wschodniemu.

Armja austro-węgierska.

Petersburg 9 listopada. Pod pseudonimem „Möddersa” ogłosił generał Kaulbarsz dzieło p. t.: „Bemerkungen ueber die russische Armee”. Autor przypisuje armji austro-węgierskiej ogromne znaczenie i przyzaje, iż świetnie jest wyćwiczona.

Krach w Berlinie.

Berlin 9 listopada. Deficyt Sommerfeldów wynosi 3 miliony marek. Berlin 9 listopada. „Börsen Courier” donosi, że na pokrycie należności pozostało w kasie Sommerfeldów zaledwie 500 000 marek.

W mieszkaniu jednego z Sommerfeldów znaleziono kilkadziesiąt par spodni i przeszło 100 par butów. Firma cieszyła się wielkim zaufaniem w kołach rzemieślniczych i drobnych kupców, których teraz przyprowadzi do ruin. W liczbie poszkodowanych znajduje się także woloncelista Henryk Grünfeld.

Berlin 9 listopada. Na giełdzie opowiadają o stratach, jakie poniosło Towarzystwo dyskonto-komandytowe, na przedsiębiorstwie Ruppma, motorów ścieśnionem powietrzem, oraz na jednym z większych browarów i rafinerji cukru Jakóba w Poznaniu. Bank państwa udzielił 500 000 marek zaliczki firmie Hirschfeldt et Wolff w Poznaniu, za poręczaniem 5 tamtejszych firm, aby wywiązała się ze swych zobowiązań.

Samobójstwo 2 bankierów.

Berlin 9 listopada. O samobójstwie braci Sommerfeldów podają dzienniki następujące szczegóły: Samobójstwo popełnione zostało w kantonie; bracia przeciwnie sobie najprzód arteży w ręk, a następnie skierowali strzały z rewolwerów w skronie. Przybyli na odgłos strzałów personel znalazł obu nierzających się we krwi. Zygmunt Sommerfeld żyje jeszcze.

Zatarg chilijski.

Santiago 9 listopada. Ludność odgrzała się poselstwem Unji, podejrzując je, iż ukrywa wrogów obecnego rządu.

Nowy Jork 9 listopada. Z Santiago donoszą, iż posel Stanów Zjednoczonych, zawiadomili juntę, że czynić ją będzie odpowiedzialną za każdą napasę na poselstwo. Junta wysłała oddział kawalerji dla strzeżenia poselstwa.

Wiedeń 9 listopada. Budżet wojkowy, który rząd przedstawi wspólnym delegacjom, wykazuje wydatki, powiększone o 4 1/2 miliona.

Graz 9 listopada. Tutejszy katolicki dziennik „Grazzer Volksblatt” występuje przeciw młodocieżom z powodu, że domagają się zaprowadzenia w Wiedniu częstych kazań w języku czeskim a oświadcza iż przeciw szkołom wyznaniowym. „Grazzer Volksblatt” zarzuca młodocieżom fałsz i obłudę.

Graz 9 listopada. Ludność tutejsza protestuje przeciw rozszerzeniu miasta Grazu na wzór Wiednia i podpisuje listy w tej sprawie petycję do Rady państwa.

